

VERSUINȚI ROMANI.

Transilvania. În dilele acestei cadiendunne a mana „Prenumeraciune la Versuintii Romani edati prin Societatea de lectura a junimeii romane studinte Oradane etc.“, marturisescu, ca dintru ntaiu n'am intielesu, ce va se dica: *Versuintii*, au poesii, cum dicemu noi prosaistii? Ci atunci s'aru dice *Versuintie romane*, nu romani. Au pote: *Versuitori*, mai latinesce *Versificatori*? De unde *Versuinte* ar insemna pote, ce noi ceialalti numimu *poeta*. Se pote. Inse de este asia, antaiu n'avemu de catu de a ne intrista de asta, si alte nenumerate innoiture fara de nece o lipsa, ce corumpu si defigureza limba scrietorilaru nostri de acumu; apoi se ne luamu pacientia in diu, pana candu asta turburatura a limbei, chiaru ca si a apei lutose, ore-candu-va se va limpedi.

Lectorii acestoru fol, rogamu se nu ne impute. Ca dein doue, trei cuvinte ale unei insecientari de prenumeratiune plecamu a scrie o critica severa paupt'a limbei si ortografiei. Noi nu scriemu din despretiulu nimeni, de parte se fra asemenea cuvotu de inim'a ori carui romanu, ci numai, ca aceti teneri zelosi inea la inceputulu stadului, pra care voru se alerge, se mediteze despre mediu, in care potu spera se ajunga mai cu inapadintiaru la met'a ce le sta inainte.

Doi scopuli sunt dupa a nostra parere, de carii totu scrietoriulu romanu are de a se feri ca de Scila si Caribde. Antaiu sunt innoitura in limba fara capetunia si imitarea strainioru de limba. Limba *romana* e adeverata seraca in matetia si forme, dica cine ce va dice, de vointa casta la necesitatile cate se ceru atatu pentru usulu de tota dilele, catu si mai aleau pentru scrietoriu prosaisti si poeti, sit venia verbo. Noi ca se ne potomu

desprinde de plenu cugetele nostre, suntemu de nevolu, au se ne folosimu cu totu ce se alla in limba noastra, bunu si rev fora alegere, au in loculu celaltu ce lapedamu, se adoptamu altele pan'acum venitate. A ne folosi de cele ce noi cesti de acum le numimu rele, nu ne lerta *fiduliu* natiunale, cum dica fratii nostri cei dein osteni lui *Omeru* pasia! Fiendu noi *romani*, *debu* si limba se ne la *romana*, intielegi? curatu romana; asta dara, alara toti Dacii, Gotlii, Traicii, Grecii, *Arsautii* Schizii cu Rusii etc. dein principatele limbei romanesci. Pan'aci tete sunt bune si frumose, si dau man'a, chiaru si candu asi sei, ca masulu inleu a fozu frate cu *Decebalu*, au cu *Attisu*, au cu *Scandor Beg*, *Muricu*, *Urosu* etc. Dece odatu limba romanesci e romana, aci numai incepe altu ceru de catu romanu. Inse ce e romanu? Ast'a e in trebatunee cea mai anevola, caria nu tott intru o forma aci se respunda. Sunt carii dfeu, ca numai ce a venit cu *Traianu* in Dacia, e adeverata romanu, alii ca totu ce e in limba latina, alii totu ce se alla in limbele romane. De aci vedemu cu unii numai sei de catu se *cheretexese*, *Notimise*, *catadaxuse* etc., dicendu, ca si Romanii tott asia au facutu, carii n'au sciutu dice in limba loru neci *filosofia*, neci *mechanica*, neci *architectura*, neci macar *aritmética*; alii mai incolo nu mai vren se scia de ceu de *sigur*, *stima*, *governu*, *voing*, *tablu* etc., pentru ca asta dlea italianii, francezii etc., deci si romanulu *debu* se dica asia.

Ce urmeza dein acestu chaos si acesta confusiune babilonica? Ca se ntamai atingema si de serbotei, carii star inainte cu aceea, ca cuvintele mai alesu sierbenci sunt vantite prein usulu religunarlu si beserbecu. Urmeza, ca Auctoriu nostri, ca o este in care a cadiutu o hombu, fuga ca orbii este in tatrau fora compasu si fora

meta. Asta e cauza, care nu ne lasa se credem, cum ca scrietorii de in tempulu nostru voru merita candu-va numirea de *clasics*; ei pote, ca in venitorime voru figura numai, cum figureza in literatur'a germana Gotsched si consortii, ca toti scrietorii epoceloru, candu una limba trece de intru un stadiu de cultura intru altulu.

Noue nu multu ne pare reu de prosatorii nostri de acum, ca acestia ca omeni cu mente nese nu potu ave alta pretensiune de catu ca se fia midilicitori intre tempulu trecutulu barbaru si intre celu venitoriu cultu sau clasicu, participandu de intru amendoue precum tote amfibiile, tote tomnele si primeverele, neci un'a, neci alt'a fiendu depleau, neci porcu, neci pesce, neci vera, neci erba, ei de in tote cate ceva. Ci ne dore de *poeti* au *poete*, vreu se dicu *Versuintii romani* de in tempurile nostre, intre carii adeveratu se afla barbati cu spiritu *poeticu* nu versuitoriu au versificatoriu, de in carii nu voiu se numescu pre neci unulu, ca nu ceialalti se credia a fi nepretiuti, barbati demni de o epoca de mai curata limba de cum este a nostra, si earor'a le orezu, ca cei ce sunt in viatia se custe mai indelungu ca Matusalem, pana candu adeca voru ajunge la Auror'a evului Augusteu pentru limb'a romanescă, ca Oratii si Ovidii, sesi pota pre incetulu emendă, vreu a dice, asi sterge barbarismii diceriloru si formeloru ce le desigureze diti-rambii si elegiele loru, ca de Epici inca suntemu securi ca pana atuncia nu se voru nasce, luandu a fora pre Autorii lui *Argiru celu frumosu*, ai *patemiloru* si *resipirei Ierusalimului*, carii inca si ei poteau se mai astepte pana mai tardiu a se nasce. Ca ci se punemu numai man'a pre anima ai se marturisimu adeverulu: Au este cineva de in cei nascuti pana acum'a, carii se pretenda macaru numai pana la Dante, si Petrarca?

Ce va dara junimea Oradana cu edarea „Versuintiloru Romani“, precum a inacientiatu si pre in *Gazete*? Au crede, ca acele *poesie* fugitive, oca-sinnarie, adese ori fara spiritu neci forma, sunt de atai'a pretiu, catu se meriteze fora alegere a dou'a editiune? Io nu sunt de asta parere, inca pote nace autorii loru, mai alesu a earor'a poesie sunt si mai nainte edate, cum sunt *Eliadu*, *Alesandresculu*, *Bolintineanulu* etc. Alta intrebatiune este, in ce forma voru se le publice, cu *slove* au cu *litere*? In casulu de in urma, inca cu atatu mai pucinu, ni-se pare bene aflata modalitatea de a le

publica, cu catu nu numai *Ortografia* se afla in acel'asi stadiu cu *limb'a* romanescă, adeca al confusiunei, si al trecerei, ci si ins'asi junime se pare a ave de eugetu asta confusiune a o immultu cu unu nou numeru, urmandu au aflandu un metodu care intru adeveru nu se pote numi progresivu, mai alesu de va fi acel'asi care se vede in foia de Prenumeraciune si unele corespundintie din *Gazeta*, spre esemplu lasarea afara alui *u* finale de in cuvintele romanesci, care asia aduncu taia in totu Organismulu limbii romane, catu fora acel'a sistem'a gramaticala a limbii romanesci e o adeverata Galimatia, si care a adusu la cele mai estravagante idei, precum: ca Articululu masc. in limb'a rom. e *UL*. Adeveratu, ca pre *U* finale astadi in prea pucine casuri-lu pronunciamu intregu, in mai multe-lu pronunciamu numai de diumetate, ca si pre *i*; ci e falsu', cumca nulu pronunciamu neci macar' de diumetate, de nu ne e gur'a dedata cu pronunsierea limbiloru straine. Mai marii nostri pan' in tempurile mai noue nu scriau neci un cuventu fora vocale in capetu, si candu nu scriau pre *u*, puneau celu pucinu pre *o*, care de si nu respundea deplenu vocalei convenite, inse totu era vocale. De va caută cineva in cartile tiparite inainte de 1700, va afla atai'a *u* finale scrisu inca fora semnu de scurtare, acolo unde astadi in pronunsiere se pare a nu se dice, catu toti contradictorii *debue* se amutiesca. Au cultivamu noi dara limb'a nostra abatandune dela acea scriere, care si sistem'a limbii o cere neaparatu, si parentii nostri, carii de almentrea nu si bateau capulu cu secature gramasticastre, o urmau? Si pentru ee? Pentru ca, preaprope de adeveru se pare, ca asia si vorbeau. Celu ce nu crede, ie a mana Biblia de Bueuresei de in a. 1688, sau de nu o pote afla fiendu mai rara, cereb in Noulu Testamentu tiparitu in Belgradu la a. 1648, care celu pucinu in Traassilvania mai in totu satulu se afla, si vedea:

Convinga-se junimea romana ori de unde se fia, ca a scrie *Leptura* in locu de *lectura*, *Coleptanti* in locu de *colectanti*, (unii si Director in locu de Director) etc., introducerea unui *y* au *i* in Ortografia, formarea *Adjectiveloru* acum in *veru*, care eri alalta eri le formau in *bilu*, precum: *probaveru*, *aflaveru*, *urmaveru*, inainte: probabilu, aflabilu, urmabilu etc., inca nusu progresuri catra cultur'a limbii nationale. Si acesta e aldoilea scopulu, de care avem de a ne ferrea.

A lapedá cuventele si formele straine se pare a fi lucrulu celu mai usioru in curatirea unei limbe, inse in locul lapedatelor a sci supleni cu *allele* bune, hic labor hoc opus est. Unulu cum disemu, ne mai cercandu nemica mai incolo, dupa cuno-scenti'a ce o are de limb'a latina, italiana au france-se, ia cu amendone manele dein un'a dein estea si le infunda in limb'a rom. si i se pare, ca a ina-vuſtitu si cultivatu limb'a, fora de a fi cugetatu, ore nu cumva cele infundate sunt *quadrate* si cele-lalte ale limbei rotunde, au vice-versa. Altulu, dupa muſtr'a altoru limbe straine, care nu au afina-tate cu altele, si prein urmare cele lapedate n'au de airea se le suplenesca de catu prein noue for-matiuni dein laintru precum e cea unguresca; se nevoiescu in lucru desiertu formandu dein cuventele limbei noue forme si noue cuvente, unde nu e de lipsa. Mi-aducu amente, ca pre tem-purile mai vechi, ai nostri vrendu a dice roma-nesce ce dice franculu *Dictionaire*, incepura a dice *кввуреганик!* mai tardiu disera: *Vorbariu*, in urma ddiu scie, cumui voru mai dice, de nui voru dice *Diceriu* au chiaru *Dipciumariu*; J. Bobu pre al seu l'a numit *Dictionariu*, Budenii pre al loru *Lesicon*, altii altmentrea, si inca pana astadi nu scimu cumu-va selu botezamu nestra-mutatu. Betranulu Bobu inse se pare, ca astadata a atinsu lucrulu cu aculu, cum dicu latinii. Si pen-tru ce se nui potemu dice, cumui dicu in limb'a latina? Au pentru ce se dicemu *Versuinte* in locu de poeta? Numa: pentru ca acestu nume e grecu de origine? Departe se fia! Romanii au avutu poeti si inca bunisiori in limb'a loru, macar' de amu avé si noi macar' a diecea parte de bun ca ei! si totusi nume latinu nu leau sciutu da; si a in floritu poesi'a la ei, si a in floritu si a cadiutu imperati'a loru, si cu tote aste nu a sciutu se né lase alta numire decatu dupa grecesce *poeta ποιητης*; va se dica *facatoriu!* Nume simplu, cum sunt ale tuturoru poporaloru primitive, care si a castigatu insemnatarea cea mare numai prein geniulu si ta-lentele *facatoriloru* acelor nemoritori: *Omeru* (nu pasia), *Sofocle*, *Pindaru* etc., si altoru multi, pre carii Grecia ia produsu in tempulu junimei sale, si ia pierdutu in dilele betranetiloru, catu abia numele le a remasu. Era noi mai fericiti; vomu sci numi pre ai nostri *Versuinti!* vai de noi de nu voru fi versurile loru mai bune de catu numirea.

Nu le scriu aste, ca dora asiu portá invidia

catra *Versuintii* romani, fiendu io abiá un bietu de prosaistu romanescu, pentru ca in teneretie si io m'am scapatu de miam pierdutu tempulu cu ase-mene jocarie; numai de un'a mi pare bene, ca, ce s'au tiparitu deintru in se, nusu semnate cu nu-mele mieu, si asia dora voiu scapá si de acesta numire incantatoria. Ci scriu numai ca se *des-mentu* pre acesta de almentrea multu zelosa ju-nime de la asta iutrepredere, care pre drumulu, pre care a plecatu, nu va se o duca la cununa de *lauru*. Junimei si teneretiloru se cuvinnu alte lucrari mai respundietorie poteriloru ei, nu ca eda-rea de versuri invecchite de o valoare problematica, si dien, ca nu suntemu asia indesati in literatura, catu se nusi asle fiacare terenu amesuratu talente-loru sale. Junimea Oradana, ca si alta oricare, déca se semte cu gustu catra versuire, prea fru-mosu va fi, cá fiendu ea in etatea *poesiei* (ca tene-retiele cá si florile si primaver'a ele incasu poesie, de mi iertatu acestu cuventu) se se ocupe mai bene cu edarea versuriloru *sale*, care in momente de simtiri poetice le a iuspiratu geniulu si ardorea ddiasca a poesiei; éra edarea de opere straine, si mai de alesu de opere mai betrane a unoru alti barbati mai de dile si acum afora dein etatea poesiei de au fostu candu-va intr'insa, se o lasa unoru capete mai reci, care ne potendu produce ceva viu si poeticu, se ocupa cu ale altor'a ca si bunele cu scaldatulu si infasiatulu productelor feteloru au nuroriloru sale. Intru adeveru, asta incru-ci-siare a lucrariloru e desolante; in urma va se ajun-gemu inca tempulu, candu fetele tote voru intra in munastire, si cá se nu piera genulu omenescu, voru *debuti* erasi biet'a *Sara* si *Elisabeta* se nasca co-conasi cá in dilele mosinlui Abram si Zacharia, un'a fiendu de 100 de ani si alt'a in adenci be-tranetie.

Inca odata provocamu pre junime se nusi re-spiarda poterile in lucrari nefructuose, incaldiendu bucatele de eri, ca-ci diu *puține-si-retiennu* gustulu dupa incalditu; apuce se de lucrari solide si origi-narie, éra editur'a lase-o librariloru speculatori, sau barbatiloru rescopti, carii candu-va fi de lipsa se scia alege miſtulu dein urdica si se impletesca poetiloru, nu *Versuintiloru*, romani cununa de lauru nu de spini. Care credu, ca e parerea si a

Philoneos.

UNU OFERTU

(in interesulu scôlei agronomice).

Precuventare catra Lectori.

(Urmare.)

Apoi marimea puterii acestui afeptu (a simpatiei) Romanulu mai bine o pôte simti, — elu arunca ochii mintii sële spre latulu oceanu alu vechimei, si cu patrinsa inima vede pe acuila preste totu pamentulu cunoscutu latindusi umbra arpeloru sële; — se inaltia cu fantasia in sfera celoru trecute, pana in marginile potintiei, si vede o monarchia inalta, lata, stralucita, marita, catu se parea gréa pamentului, si aceea fú Roman'a! — Vede in mediloculu clasicului pamentu alu lumii, in Italia, pre siepte monti inaltiaata domnitorea cetate Roma, cu o superbia majestetica ca in nuori inotandu, ca si candu ar fi cu Joie in legatura: — vede legile ei, pana la marginile lumii cu triumfu latindu-se, si pre tóta lumea acelora plecandusi cerbicea — vede in stralucitele ei legi, — ce si pana astadi si la côi mai culti Populi serbescu de principii fundamentali si de modelu legiloru — ne spus'a intieptiune; — vede de la capetulu pamentului aducundu-se omagiulu tuturoru populiloru, si deponenduse la petiorele ei; — vede in populu ei ne imitate fapte de virtute stralucindu! — Si dupa ce o petréce de la cea mai ne'nsemnata a ei resarire, pana la inaltimea cea mai stralucita, si de acolo totu cu ea venindu mai 'stingundu-se o vede, — apoi lasanduo ca pre un Fenice in cenusia sea, — are Romanulu in antea ochiloru sei dona perioduri lungi, lungi! Adeca a crescerei si a apunerei Romane, — care cuprindu in sine diumetate dein seculii lumei cu decisiunea loru, preste sortea a totei lumi! — Aicea are inaintea ochiloru sei fapte care nece s'au mai vediutu nece auditu, nece se voru mai vedea nece audi. — Aicea vede cum se incoronédia virtutea si se pedepsésce vitiulu, — vede omenire in cea mai stralucita a ei marire in un Pompeiu, Cesare si Augustu, a carora singuru nomele la lumea urmatóre in lauda si marire „Virtute“ insemnédia, ce pe fruntea timpuriloru asia sunt insemnate, catu totu de facia vor fi pana in finitul seculiloru! — Vede luminatele talente in un Cicero, cärele cu oratiunile sele, — ce si pana astadi tuturoru oratoriloru servescu de modelu, pe o lume de auditori era in stare a insulfleti! — Asemene geniu vede in Seneca si in

Marcu Aureliu, a carora intieptiune d'in intuneculu vechimei preste tôte timpurile, preste poterea uitarei, stralucescu si voru straluci in vécu! Vede pre Oratiani, Mutiu Scevola, pe Oratiu Cocle, pre Furiu Camilu, pre Curtiu si Regulu nemorirea sea in nemorirea patriei inradicinanduo, si in inim'a natiunei sele plantanduo, candu cu insulfletire eroica fara de margine, spre stemperarea zelului patrioticu, se santiescu, cu santire asia cutremuratóre, de carea tóta lumea urmatóre cu pietate isi aduce a minte! — Vede stralucitulu triumfu alu moralului preste afeptu. — Inima invinsa de datorintia: fiulu da parentele seu viktima dreptatei condamnatu spre morte! In faptele lui Juniu Brutu, si asemene intr'alelui Manliu Torcuatu; vede marirea iubirei de omeni in Titu si Traianu unita cu desceptata eroitate si infratita cu iubire de dreptate, dein care formandu nobila virtute s'au inaltia in rondulu nemoritoriloru! — Vede nemesuratulu Amoru catra familia in Coriolanu, carele pentru a linisci inima nascatorei sele, si asi elibera patri'a: d'in bratiiele sociei, fiiloru, mama'sea, d'in bratiiele rogatoriloru sei compatrioti se smulge si se santiasce celoru mai infioratóre cruciaturi! —

(Va urma.)

LITERARIU.

A esitu de suptu tipariu, I-ma diumetate de 7 cole dein:

Scienti'a S. Scripture

Isagogica, ermenentica si archeologica, scrisa de T. Cipariu. Blasiu, 1854, 8u; pretiulu cartei, ce va stă dein circiter 15 cole, e de 1 f. 30 cr. m. c. Tiparirea se continua neintreruptu, si in scurtu va esi si a II-a diumetate; in urm'a careia numai de catu se va pune subtu tipariu *Elementele gramatecei romanesce*, care pan'acum dein cause s'a amenatu.

Blasiu, 24. Febr. 1854.

T. Cipariu.

B O G D A N B B D.

Новелъ историкъ.

(Бршаре.)

Асемене атакъ ши праѣ дѣн партеа вѣчинѣлор компатриотѣ, карѣ аѣ фост сѣмдѣт маѣ пѣнте тѣтъ пѣтереа лѣ Стефан ВВ., аѣ дѣмѣнат пе Богдан а ле ведера къ бравѣра Молдовенѣлор пѣ с'аѣ дѣстѣнс дѣн торѣнт къ пѣринтеле сѣѣ, дрѣнт ачѣеа, фѣрѣ прѣдет пѣрчѣсе ла дѣара де жѣе кѣ а лѣѣ ѣсте алаеаѣ. Дѣн пѣдѣне зѣле кѣрѣдѣ де ата-кѣторѣ дѣнѣтѣ дѣмпрѣсѣрат, трѣкѣ Мѣлковѣа ши пѣнѣ дѣпѣоло де Рѣмѣнѣк пѣсе сѣѣ савѣе тѣтъ дѣара Мѣнтѣнеаскѣ, констрѣнсе пе Рѣмѣнѣ ла о вѣтѣлѣе дѣчѣсѣвѣ лѣнѣгѣ Рѣтѣсаѣ дѣ лохѣа пѣмѣт Мѣвила Гѣатеѣ *). Вѣзѣнд Радѣа ВВ., апрѣнѣреа фѣртѣ-лѣѣ че ера сѣ се дѣскарче асѣрѣѣ ши ка пе антѣ-чѣсорѣа сѣѣ сѣ'а арѣнче де пе трѣн, кѣѣтѣ а са тѣнѣтѣре дѣн пропѣнѣре де паче, дрѣнт каре, пе кѣнд аѣеаѣ а се лѣѣ ѣптѣле, се дѣфѣдошѣ дѣн мѣзѣа лор дѣн фѣрѣнтеа зѣнѣ дѣнѣтѣдѣѣ, Мѣксѣмѣ, архѣерѣа дѣреѣ, кареле пѣскѣт дѣн дѣснодѣѣ Сѣрѣвѣѣ, прѣн а лѣѣ еѣлавѣе, дѣнѣдѣтѣрѣ, ажѣнсе маѣ пе зрѣѣ ла асѣѣ палѣ трѣпѣтѣ. Ла ведѣреа вѣперѣ-вѣлѣ, кѣ каре ачѣст еклѣсѣастѣк се дѣфѣдошѣ, кѣн-жѣрат де тѣтъ потѣпа архѣерѣскѣ, се пѣкарѣ ар-мѣле дѣнѣнѣгѣтѣре. Мѣксѣмѣ, прѣн кѣнѣнте, дѣктате де еѣванѣелѣе ши де полѣтѣкѣ, аѣ ведѣрат атѣѣт пѣ-катѣа де а се тѣчѣла дѣнѣре сѣне фѣрадѣѣ, пѣскѣдѣѣ дѣн о сѣнѣрѣ татѣѣ, кѣт ши дѣзна че проѣнѣа пѣнѣтрѣ ѣтѣе пѣдѣѣѣ, рѣспѣндѣнд а лор сѣнѣе ши пѣтере, че спѣре тѣнѣтѣреа крѣштѣнѣтѣѣѣ, маѣ вѣнѣ л'ар пѣстра дѣн контра дѣжѣманѣлѣѣ комѣн. Дѣн ал сѣѣ дѣскѣре, дѣнѣдѣтѣа Рѣтор, с'аѣ фѣлосѣѣт де пѣтѣле лохѣлѣѣ зѣде сѣбрѣа ѣаѣ дѣнѣрѣнѣт спѣре а трѣта, амѣнтѣнд кѣ, прѣкѣм Гѣатеа аѣ дѣланѣтат ѣдѣнеѣрѣ пе Енеас, сѣрѣѣзѣнѣа дѣменѣлор фѣрадѣѣ, фѣндаторѣѣ Рѣмѣѣ, де асемене асѣѣ мѣвѣлѣ, кон-сѣѣнѣдѣтѣ пѣтѣлѣѣ еѣ, прѣн есѣтѣлѣ сѣ пѣнѣре кѣ ланѣтеле ѣзѣрѣѣ прѣ Молдо-Рѣмѣнѣѣ, дѣменѣѣ зѣнѣ дѣнтѣре татѣе. Дрѣнт каре пропѣнд о крѣчѣатѣ дѣн контра Сѣмѣ-Лѣнѣѣ, ши кѣѣтѣнд сѣ сѣрѣпѣскѣ тѣтъ сѣмѣнѣа дѣсѣнѣрѣѣ дѣнѣре амѣѣѣ Домѣнѣ, аѣ дѣскопѣрѣт лѣѣ Богдан зрѣрѣле чѣле трѣдѣтѣре аѣ лѣѣ Трѣѣаѣл, кареле дѣнтѣдѣсе ши асѣѣ дѣн зрѣѣт дѣсѣнѣаре. Богдан, че пѣтрѣа дѣн кѣдѣтѣ пѣланѣа чѣл тѣрѣѣѣ, прѣфѣрѣндѣѣ ла а сѣа персѣналѣ вѣн-

дѣтѣ, лѣеѣе с'аѣ дѣнѣпѣлекат ла пропѣнѣрѣле де паче; дѣнѣт аѣѣа-зѣ 20. Окѣтѣврѣе 1507, зрѣѣт пе мѣвѣла анѣкѣа а Гѣатеѣ дѣнтѣлѣрѣеа дѣнѣре амѣѣѣ Домѣнѣторѣѣ, аѣче дѣн фѣнѣнѣа ачѣлѣѣ архѣерѣѣ ши аѣе вѣерѣлор дѣреѣ, се сѣѣскрѣсе трѣатѣѣа де паче, ши Радѣа жѣрѣ пе сѣнѣта Еѣванѣелѣе пѣзѣрѣеа кѣндѣгѣл-лор, дѣнтѣрѣнд пе тот-дѣазѣна чѣссѣа дѣнѣтѣлѣѣ Пѣт-нѣѣ кѣтрѣ Молдова кѣ четатѣеа Крѣчѣзна *), ка сѣѣ фѣе татѣрѣне дѣнѣре амѣе дѣрѣ дѣнѣвѣчѣнате, прѣкѣм о сѣтаторѣнѣѣ Стефан ВВ., Радѣа аѣ дѣнтѣрѣнат дѣнкѣ Молдовенѣлор тѣѣте лѣѣрѣрѣле рѣнѣте дѣн ачѣл дѣнѣт, дѣнѣѣ каре Богдан ВВ. се дѣнѣтѣрѣсе дѣн трѣѣмѣ ла Сѣчѣѣа.

Дѣнѣкѣереа чѣеа рѣнѣде а рѣсѣѣлѣлѣѣ, де ла каре Трѣѣаѣл анѣптѣтѣсе рѣсѣлѣтате фѣавѣрѣвѣлѣе пѣланѣрѣ-лор сѣле, ѣа фѣкѣѣ а прѣсѣнѣдѣѣ а са кѣтѣстрѣфѣ Спѣре а о прѣвѣнѣѣ, маѣ пѣнѣнте де дѣнтѣрѣнѣреа лѣѣ Богдан, адѣнѣнд кѣтѣ аѣере аѣ маѣ авѣт, трѣкѣ рѣнѣде дѣн Полѣнѣа, зѣнде се дѣклѣарѣѣ де прѣтѣндѣнт ал домѣнѣѣ Молдовѣѣ, дѣнѣтѣнѣнд лѣѣ Богдан тѣрѣ-нѣе, дѣнѣлѣеѣере кѣ Тѣрѣчѣѣ ши дѣжѣтѣнѣе пѣжѣнтѣ-кѣтѣ асѣнѣра Полѣнѣлор. Дѣн ачѣѣста дѣсѣфѣрѣндѣѣсе дѣнѣнѣтеа ѣкѣлор лѣѣ Богдан тот Шѣрѣа ѣнѣтрѣѣелор пѣтѣлѣдѣтѣрѣѣѣ лѣѣ Трѣѣаѣл, ши кѣ дѣн Полѣнѣа ера кѣѣлѣа татѣнѣнѣдѣѣѣ че пѣнѣѣ акѣтѣѣ аѣ парѣлѣзат пѣ-нѣрѣеа дѣнѣсѣѣрѣѣѣ сѣле, дѣнѣѣ че аѣ асѣнѣрѣат пачѣеа дѣсѣнѣре аѣеаѣ-зѣ, аѣ хотѣрѣѣт а дѣнѣѣ дѣнкѣ ѣдѣатѣ пѣдѣрѣеа Елѣсѣберѣѣѣ, каре де нѣѣѣ фѣрѣмал рѣѣѣсѣатѣ фѣнѣнд де Сѣрѣксѣмѣнд, Богдан аѣ хотѣрѣѣт а рѣскѣм-пѣра рѣнѣнѣеа ши а пѣдѣнѣѣ пе трѣдѣтѣрѣѣа. Де ачѣеа, ел рѣтрѣмѣсе дѣн Полѣнѣа тѣѣте дрѣсѣлѣе пѣ-дѣрѣѣѣ, кѣ дѣрѣрѣле рѣѣѣнѣтѣ ши се прѣгѣтѣ ла рѣсѣлѣ.

Дѣн маѣ пѣнѣнте, дѣнѣѣ че се фѣкѣрѣѣ дѣн тѣѣѣ дѣара пѣѣлѣче рѣѣчѣзнѣ ши ажѣн де трѣѣ зѣле. Бог-дан дѣнѣсе аѣе сѣле рѣѣѣ дѣн тѣнѣсѣтѣреа Пѣтнѣѣѣ, ши пе торѣнѣтѣлѣ пѣмѣрѣторѣлѣѣ сѣѣ пѣрѣнѣте чѣрѣѣ ажѣторѣлѣ чѣреск дѣн асѣѣ дрѣпѣтѣ дѣнѣрѣнѣдѣре. Атѣнѣа, кѣар дѣн мѣзѣа прѣгѣтѣрѣлор рѣсѣлѣѣче, се дѣнѣсѣѣѣ кѣ о жѣнѣ Рѣмѣнѣѣ дѣн Молдова.

Дѣн ачѣеа епѣѣх Сѣрѣксѣмѣнд, пѣчѣзѣндѣсе кѣ Мѣсква, аѣ трѣмѣс о сѣрѣлѣчѣтѣ амѣѣсѣадѣ ла Дѣѣка де Мѣнѣлѣнѣѣрѣг, сѣ пѣдѣсѣѣѣ де сѣѣдѣе пе фѣѣка-сѣа Анна, прѣнѣдѣсѣѣ де о фѣрѣтѣѣсѣѣѣѣ еѣкѣстрѣѣнѣарѣѣ. Кѣнд дѣѣдѣатѣѣ, дѣн мѣзѣа прѣгѣтѣрѣлор де солѣнѣ-татѣеа пѣнѣдѣѣѣ, че се фѣѣчѣеа ла Крѣаѣѣѣа, рѣѣѣле кѣпѣтѣѣ пѣтѣнѣѣѣѣѣ фѣаталѣ кѣ Богдан кѣ о ѣсте

*) Дѣла Гѣатеа, четатѣе лѣнѣгѣ Неаполѣѣ, фѣн-дѣатѣѣ дѣн сѣѣнѣрѣлѣа дѣѣчѣѣѣ лѣѣ Енеас.

*) Крѣчѣзна зѣдѣтѣѣ пе рѣнѣеѣе антѣчѣѣѣ четѣѣѣѣ Дѣкѣ-Рѣманѣе ѣнѣмѣте Рѣѣмѣѣ (Пѣрѣмѣ),

пътерникъ съ прегътеште аї тървара фестивала ши а рьсвате дн Полона. Сигиендъ знд, къ дн локъа фькляеї лѣї Іменей се априндеа торчѣа Белоней, рекетъ не амбасадорїи педиторїи че ажъ-сесеръ ла Познеан, прокетъ съв греа педаней ла арте не повлітатеа положъ, днроаъ не терчепарїї Цертанї ши Боетї, ши прин гравнїчї трїменї черъ ажътор ши де ла Фрателе съв Владислав рецеле Бугарїей. Владислав п'аъ прецетат а'а дїс-сътвї де ла ачест реэвелъ, амингїндъ дноръндереа че аъ нѣтїмїт дн Молдова Полонї съв рецеле Іоан Аврехт, ши кѣт де вѣтъмъторїѣ лъкръ ар фї а лънѣзї пѣтереа Молдовеї ши прин аста а дескїде Търчїлор о кале спре Полона.

Boind Bordan съ факъ а сїмѣї Полона повара вїртътеї сале, оръндї а се адъна бсте дїн тоте олатърїле Молдовеї. Къмпъ-лнценїт, Іїzmanїї ши Вранченї, трїмесеръ дндоїт пѣмърѣ дѣ аркашї, дїн Ікаре фїе-каре нѣрта дн кѣкръ кѣте 100 сѣдѣї, еар ла кѣпсѣ кѣте зп пѣмъарѣ нѣ дндоїт асѣдїт, днтре ачестеа се деосевїаъ стѣлърї де сепедерї Сѣкѣї, къ арта чеа кѣмпїлїт дѣ вѣрѣнд днтродѣсѣ ши дн тнвїдї лор, цара де мїжлок адънъ чете нѣмерѣсе де педестрї ланчїерї, къ тѣчїчї ферекате, къ секърї днармадї ши къ павъзе де поле де возрѣ, Хогърїненї ши Кодренї де ла Тїгечїѣ аз трїмес кѣлърїтеа, че прин гїаѣчїе ши репедїзне ера спїама дѣжманїлор; де ла Сѣчеава ши де ла Баеа се скѣсе зп нѣмър днсетнат де тѣнърї, къ артїлерї Санї съв повъдзїреа зпнї Ценовез, амнїдїїле ши провантѣа ераѣ днкръкате не телегарї*) де мнѣте. Ачепгї осташї вѣ але лор арте ши портѣ, се пѣреаѣ реднвїедї дїн секъледе Ромей, авънд о кѣташъ пѣн ла ценъкї, о чїнгъ-тѣре, зп скърт тавар не зтере аїнат, опїнчї дн фортъ де сандале, дн канѣ о мїкѣ пѣлърїе с'аъ о кѣчѣлъ че аконерїаъ нѣрѣа чел котѣс. Астѣ бсте, съв Bordan о коментаѣ: Боерїї, Кържа, Патрїк, Арпат, Дїнга, Звера, Шендреа, Телав ши Сѣкѣанѣл.

Оастеа де кнпїгенїе къ а еїднпожїкїї днспїратъ дн шесѣ чел днтїнс днтре Прѣтѣ ши Ністрѣ, фз черчетатъ де Bordan, кареле адънѣнд дн жърѣл сѣъ не кѣпенїїле ши не стегарїї ле фѣкѣ зп кѣ-вѣнг пѣтрѣнъторїѣ, арътѣндѣле стрѣмъвѣтатеа ши афронтѣа сѣферїт де ла Полонї, ши дндемънд

не осташїї жнвї а се пїадзї де консѣдїї лор ветеранї днвалїдїї дн кѣрѣл днвїндерїлор. О акла-мандїе генералъ, аѣ зрат не Домпїторѣл; вѣчнмїї де арашъ рѣсвнарѣ семпалѣ днпїнтърей, ши ван-дїерїле націонале, стѣлїте къ сїмволѣ днвїнгъ-торѣлѣ валаврѣ, воїбсе флѣтѣраѣ дн аерѣ, че рѣснѣа де кнпѣтече рѣсвелїче але жнвїмїей.

Мїшкареа лѣї Bordan рѣснѣндї дн Полона о спїаїмъ неспѣсѣ, де каре кнпрїншї локвїторїї тѣр-дїненї ши повліїт фѣчѣаѣ дн пѣвнтрѣл цереї ши дн четъдї. Bordan аѣ мотиват ачел рѣсвел: „1) нептрѣ стрѣмъвѣтѣїле че фѣчѣаѣ Полонї Молдо-венїлор, фърѣ а нѣтѣ кнпѣта врѣо дрептате ши нептрѣ а лор крѣзїмїт, 2) нептрѣ даторїа чеа веке а Прѣквїей, 3) нептрѣ афронтѣа че ії аѣ фѣкѣт ши 4) прин рефѣсареа Елїсаветей ши прѣтекѣїа че се да ревелѣлѣ Трїфаїл“. Оастеа днпъ че прин есерчї-дїї ши рѣдї, ка дн тїмпѣл лѣї Стефан ВВ., с'аѣ прегътїт ши с'аѣ адънат лънгъ четатеа Хогїнѣлѣ, трекѣ Ністрѣ, парте дн vadѣ, парте не нѣте ши варчеле адъсе де ла Кїліа ши Четатеа Альѣ, ла 29. Ізніе ши адоѣа-зї сосї ла четатеа Камепедї нѣмїтѣ Подолскї. Де ачїа чете де кѣлърїте се рѣснѣндїрѣ, дн кѣтѣва зїле прѣдарѣ ши арсерѣ локвїцїеле челе днавъдїте але Подолїей. Не дн-тързїет днпъ ачѣста деалннгѣл Ністрѣлѣ бстеа сосї днпїнтеа четъдїей Халїчї, векеа капїталъ а Галїдїей, дн каре тѣлѣї повлії къ але лор авнѣїї с'аѣ фост рефѣїт. Днпъ кѣтѣва зїле де аседїе къ ажъторѣл тѣнърїлор бомбардѣтѣре, четатеа аѣ капїтѣлат ши с'аѣ трѣдат къ тѣтѣ авереа ши гар-нїсѣна.

Днсѣтнѣнд а лор кале прин фѣкѣ ши савїе, Молдовенїї сосїрѣ ла четатеа Ліов (Лемберг), знде се рефѣдїсе ши трѣдѣторѣл Трїфаїл, а кърѣїа прин-дере ера зна дїн кѣселе експедиїей. Днпъ че еї дн кѣрс де треї зїле аѣ аседїат четатеа, че ера къ дндоїте днтърїтърї ши каналърї днчїнсѣ, ши днпъ че де не мнѣтеле апропїет аѣ бомбардат'о къ о пѣтернїкѣ артїлерїе, рѣспїнгннд гарнїсѣна де оштенї ши де сѣтенї къ кѣсе днармадїї, а патра зї с'аѣ дат асалтѣл генерал, дн фрѣнѣтеа асалта-торїлор се ала Bordan кареле аѣ ведерат ал сѣъ крѣж ши вїртътеа еркѣлїкѣ, кѣчї дн меэла сѣ-цетърїї, а грїндїпърей негрѣсе де не тѣрїї четъдїї, къ крадѣ пѣтернїк днсѣтнїї аѣ спарт пѣрта ши аѣ дескїс'о бстеї, че адънѣ де аїче о прадѣ днсет-нѣтѣре. Днсѣ негъсїнд не Трїфаїл, кареле аласе мїжлок де а скѣпа ла мнѣте дн Бугарїа, ши дн кнпошнїїндѣдѣсе, къ рецеле Сїгмѣнд, дн фрѣнѣтеа

*) Телегарѣ, дела телегаръ сѣъ калѣ че днчѣе сѣчѣдї: tele-gerens.

бстеі де 100,000 де Полоні ші аскіларі Боеті се днапта де ла Краковіа, Богдан, дзпъ че къ съцѣтъ скрѣсь пѣ пѣрта Ліовеі пѣтеле съъ спре а фі Елісаветей де свенір амар, еар локігоріор де спайтъ, ші каре дп кѣре де вензрі дп меморіе с'аъ дпзт, се дпторсе пѣ калеа са. Дпкъркаді кѣ трофее, Молдовеніі аъ атакат четатеа Рохатп, аъ лзат'о кѣ асалт, ші аъ прѣдат дп монастїреа чеа дпавздітъ пѣлте одѣре ші овїекте прѣцѣсе, Богдан де асемене пѣсе а се денгінде де пѣ тѣрпъ клопотъа чел маніпѣ, че ера вреднїк де мїраре, орпндїнд а'л транспорта ла Съчеава. Дп ачеа монастїре, че ера а Канздінілор, се аола зп фѣрте вѣтрѣп кѣлзгѣрѣ пѣмїт Патер Вічентї. Наштереа са ера контїмпѣранѣ кѣ зїаа кѣнд с'аъ вѣрсат аколо ачел клопот, пѣтрѣ каре кѣлзгѣрѣа, кѣзпндѣсе цемеп кѣ дѣсєа, іаъ фост клопотар, еар амѣ дп адѣпчі вѣтрѣпѣде, консерва пѣмаї тітава опорар де постъа съъ, ші дорїа ка ачел клопот, че іаъ сѣнат ла наштереа са, се рѣзѣне ші ла тѣртеа лѣї, дпкѣт кѣ пѣпѣтїндѣ фїнд а'л дїспѣрді де фрателе съъ де вронсѣ, прексѣ пѣмїа кїар пѣ клопот, аъ фост де пѣвое а лза дппрезпѣ ші пѣ Вічентї. Ачест вѣтрѣпѣ, шезпндѣ пѣ карѣ лѣпѣ клопотѣ, кѣ глає таре чїтеа рѣгѣчїспїле де Аве-марїа ші лїтанїїле, еар вронсѣа рѣсєна сѣспї-пеле дѣререї сале. Пѣтрѣ транспортареа ачел пѣвѣрї манїне, ераъ ла карѣ дпшїраді зп таре пѣшѣр де вої. Дїп зрдіе ші вендерѣ, пѣлді пѣ-вілі прїсонїерї спре ажѣторїа тѣзѣрїей с'аъ дп-жѣгат дппрезпѣ кѣ Рафаел Халїдї прїпрїетарѣа Рохатпнзлї. Ачест транспорт кѣ прѣсіле, тро-фееїле ші прїсонїерїі аъ ажѣне ла Съчеава, зпде клопотъа, ашезат пѣ тѣрпѣа Мітрополїей, рѣзѣпѣ лавде ші пѣлцѣтїре лѣї D-зеї пѣтрѣ фѣворѣа че аъ дат артелор патріей. Дар Трїфал дїп аскѣп-сѣрїїе сале, прїп партїзанї, рѣспѣндеа прїзїєа: кѣ ачел клопот дпкѣрпнд ва сѣпа кѣдереа лѣї Богдан.

Ачесте ененїментѣ, че арѣнкаъ о пѣъ лѣкѣре асѣпра Молдовей, ші ераъ о дрѣпѣ рѣскѣмпѣраре а афронтѣлї ші а дазней комѣне, че с'аъ фост адєс парте дїп о полїтїк ѣрвїгѣ де прѣжѣдеде, парте дїп зпелтїрїле цѣрѣїде але лѣї Трїфал, аъ овелїт дп овїї лѣшеї пѣцїа Полонѣ ші аъ дптрї-стат фѣрте пѣ рѣцеле Сїсісмѣнд, кареле, ла дпче-пѣтѣа дѣмпнїей сале десволта зп характер дпфокат ші дптрѣнпрїзѣторїѣ. Вѣзпнд дѣчї дпфрѣцѣрїїе бстеї сале, кѣдереїле четѣділор цѣрѣї, прѣзіїле ші сѣлавїїле пѣлїміїе, с'аъ апрїнє де маре мѣпїе ші

дп пѣвлїк аъ жѣрат кѣпкѣ ва спѣла рѣшїїеа ші дазпа націоналѣ дп рїзрї де сѣпѣе Молдован. Де ачєєа, амѣ пічї атѣта п'аъ воїт се аскѣлте де фѣ-тѣл фрателѣї съъ Владїслав, кареле іа дпдемпа а пѣ дпчєне зп пѣъ рѣсѣл, пѣтрѣ о кѣзѣ че ар фїгѣра маї віне дп зп романѣ кавалереск, дѣкѣт дп апалеле зпей пѣцїї, ші а кѣрѣїа рѣсѣлат пѣ цѣте фї дѣзѣт вѣтѣшѣторїѣ пѣтрѣ тѣтъ крѣштї-пѣтатеа. Сїсісмѣнд дпсѣ дппїзмѣїт ші дптедїт де атѣте фамїлії повїле, че аъ пѣрѣдѣт пѣ фїї лор дп рѣсѣлѣ ші дп сѣлавїе, маї алеє аъ черѣт а пѣ фї дппѣдекат спре а да бстеї ші пѣцїей сале о сатїсфакціє дпкрѣпѣтатѣ, пѣтрѣ овелїреа че аъ пѣлїміїт де кѣтрѣ Богдан.

Дрѣпт ачєєа, дп 26. Август 1509, аъ пѣрчєє дп фрѣптеа зпей пѣтерпїче армате, маї пѣмерѣсе дѣкѣт ачєа кѣ каре аъ фост комѣзѣтѣт дп контра Москвей, дар сосїнд ла Лїов, ші вѣзпнд пѣ пѣрта четѣдїей зѣгрѣвїтъ фїгѣра дпфїорѣтѣре а лѣї Богдан, дптрѣ атѣта с'аъ мѣпїет, кѣтѣ се сїпцїї кѣ-прїне де ѣре-каре фрїгѣрї, каре іа дппѣдекарѣ а се дпнїпта, дпкѣт фѣ пѣвоїт а дпкрѣдїнда сѣпра-команда бстеї лѣї Нїколаї Каменедкї, Воївод де Краковїа. Ачест оштеанѣ де асемене крѣдѣ кѣт ші фѣрте практїк дп тѣвїїле рѣсѣлїче, сосїнд ла маїла Прѣтѣлїї, аъ лѣсат аколо тѣтъ пѣжїїа мїлїтарѣ, ші дпшѣрпнд фїе-кѣрѣїа осташѣ про-віант пѣ доъ сѣпѣтѣмнїї, рѣпедє аъ трекѣт рїзл лѣпѣ Чїчєї. *)

Вѣзпнд аїронїереа зпей асемене фѣртѣпї, Богдан аъ аплїкат тактїка чеа дпцѣлїнгѣ де а'шї крѣдѣ бстеа, ші а констрѣїїе пѣ дѣжмѣнѣ де а консѣма дпєспїї а са пѣтере. Дрѣпт ачєєа, ел се рѣтрасє дїп кѣтпїїе ла локѣрїле челе тарї, че дп-сѣшї патѣра дѣнзї ачестей цѣрї пѣтрѣ а еї апѣ-раре. Дѣкѣ бстеа Молдованѣ дп кѣрѣл дпрѣт-пѣрєї сале дп Полонїа аъ дптрекѣт дп валоре пѣ ачєа Полонѣ, апѣї ачѣєта, дптрѣнд амѣ дп Мол-дова маї мѣлѣт аъ дптрекѣт'о дп варварїе ші дп крѣзіє **). Четеле лѣї Каменедкї сѣтѣнѣа ачелора але лѣї Атїїла, еле пѣрѣтаъ фокѣ ші савїе прїп по-літїї ші сатѣ, пічї сѣксѣ, пічї вѣрѣста ераъ де апѣ-раре, ші авѣнд сєте де сѣпѣе, вѣрсѣй пѣмаї пѣ чєл аа дїсартмаділор. Черпѣздії, Бѣтошенїї ші Стєлѣ-пѣштї, полїтїї пѣдпгѣрїте, фѣрѣ рѣдѣсе дп чє-пѣшѣ, апѣї-дзпѣ че зчїдеаъ пѣ локїторї дпжѣпїєаъ

*) Мѣпте лѣпѣ Черпѣздії.

***) Bernardi Varovii Fragmentum pag. 541.

вигеле кѣте маї гѣсѣй пе ла сате. Дар ачестї тѣчелѣторї нѣ кѣтезѣ а се дѣпайта маї дѣпѣзѣ-трѣ, нїчї а атака четѣдїле аѣ не Bordan дѣ а са посїдїе, амїнтїнд невоїле челе кѣмплїте че дѣ ачеле локѣрї аѣ фост пѣтїмїг. Темѣндѣсе де зп асеме не ресѣлат, реѣеле Владїслав аѣ трїмес дої амбасадорї: Варлам Борнемісса шї Освалд Корлаткї спре а кѣрма дѣжтѣнїїле дѣнтре ачесте пѣтерї, иї дѣсѣ нѣ ажѣнѣсѣрѣ ла тїмї сѣ пѣтѣ дѣ-недека вѣтѣлїа чеа сѣнѣерѣсѣ че аѣ зрѣат ла Хотїн.

Дѣпѣ че Полонї аѣ плїнїг кѣрсїїле неазїте дѣ кѣрс де 20 де зїле, се дѣнтѣрнарѣ дѣкѣрнїацї де прѣзї шї прїсонїерї, атѣнче ѳстеа Молдованѣ, ешїнд дїн кодрї, аѣ кѣпрїнс вадѣрїле Нрѣтѣлї шї аѣ лѣат пожїжїа дѣжтѣнїлор, дѣкѣт ачестїїа спре а нѣ кѣдеа дѣ кѣрсѣ, аѣ фост невоїдї а се рѣтраѣ спре Каменеѣ. Атѣнче Bordan, ешїнд дїн посїдїїле сале нѣтаї кѣ кѣлѣрїтеа, неаштѣнтат аѣ ловїт партеа ѳстеї полоне рѣтѣсе дїнкѣче де Нїсѣрѣ, дар дѣ ачѣа зї, скѣдѣреа репѣде а аѣлор, аѣ дѣндѣтѣнат дѣ мїнѣтѣл крїтїк не гвардїа полонѣ, комѣндатѣ де Тѣвравецкї, а рѣтрѣче рїзл шї а атака ла спате пе Молдовенї че асѣлѣтѣ та-верѣ Полонѣ плїнѣ кѣ авѣцїїле рїнїте. Дїн кѣкса локѣлї стѣнкѣс, Молдовенїї дїскѣлїкѣнд комѣвѣтеаѣ недѣстрѣ шї акѣт авѣнд а се аѣнѣра дїн доѣ пѣрѣдї иї аѣ дѣкѣверат лѣнта чеа маї сѣнѣерѣсѣ шї дѣ-нїсѣтѣнїгѣ. Полонїї аѣнѣраѣ троѣеїле че аѣеаѣ сѣ тѣртѣрїсакѣ алор вїкторїе, еар Молдовенїї иї ком-вѣтеаѣ де мѣрте спре аї нїмїчї, нѣ ва не опїтенї, че кїар ка не рѣнїторї сѣлѣватїчї, ѳврїа шї опїнте-лїе лор аѣ фост атѣт де тѣре, кѣ ла атака та-верѣї полоне, дѣнтїнсе не рїпеле Нїсѣрѣлї, воерїї пѣшїаѣ дѣ ѳрѣнѣтеа асѣлтѣторїлор, тѣчелѣтѣра дїн амѣе пѣрѣдї ѳв кѣмплїтѣ, зп нѣтѣр дѣсѣмѣлѣ-торїѣ де воерї аѣ перїт, шї кѣдї-ва рѣнїдї аѣ дѣ-кѣпѣт вїї дѣ тѣпеле дѣжтѣнїлї, преѣтѣ: Мѣтеї Логоѣтѣл, Кѣрѣжа шї Патрїк, пре лѣнѣгѣ кѣре шї зп нѣтѣр дѣсѣмѣлѣторїѣ жѣнї новїаї, нѣмїдї Копїї дїн касѣ. Спре а шї плїнї вѣтѣл, че лѣкѣрѣтѣнд Камїнеѣкї ѳкѣсе дѣпайтеа дѣчеперѣї кампїнїеї, ѣнд аѣ вѣзѣт ла Подѣаїде товїла, дѣ кѣре ерѣѣ дѣнѣроацїї 50 новїаї Полонїї, дїскѣпѣдїнїацїї дѣнѣре орѣдїнѣ лѣї Bordan, аѣ рѣндѣїт амѣ сѣ се тѣле канѣл ла зп асеме не нѣтѣр дїнтре ачестїї жѣнї Молдовенї. Асѣтѣ тѣшїларе, че аѣ вѣсѣт Поло-

нїлор тѣлѣт сѣнѣе шї перѣдѣреа дѣнтреѣї гвардїї реѣенїтї кѣре дѣн залѣ де ѳѣлѣї дѣнѣскѣтѣ, кѣ грѣї комѣвѣтеа недѣстрѣ, Сїрїсѣмѣнд аѣ серѣватїо ла Краковїа ка о тѣре вїкторїе, а кѣрѣвїа ресѣлатат дѣсѣ, рапорѣтат кїар де хонѣроацїї Полонїї, се не-дѣрѣсѣ кѣ аѣ фост де о потрївѣ вѣтѣтѣторїѣ не-пѣтрѣ амѣе пѣрѣдї, кѣчї дѣ алт ѳелїї Сїрїсѣмѣнд, нѣр ѳї акѣнѣгѣт мїжлѣчїреа ѳрѣдїнї-сѣѣ. Асѣтѣ мїжлѣчїре че аѣеа де скопѣ а дѣкеїе начѣа шї о дѣнтреїтѣ аѣеанѣїе ѳѣенсївѣ шї деѣенсївѣ, де асеме не сѣаѣ дѣтѣрѣдошат де Bordan, дѣѳѣдїошѣндѣсе плїнїреа плѣнѣлїї ѳаворїт де а дѣкеїа прїн еа зп троїеанѣ нестрѣвѣтѣт дѣн контра пропѣшїрїеї Тѣр-чїлор. Дрѣнт ачѣеа сѣаѣ дѣкѣїат о армісѣтаре шї сѣаѣ дѣнтрѣнїг дѣ ерѣна ачѣеа ла Каменеѣ-Подолскї сѣс-нѣмїдїїї плїнїнѣтѣндї ѳнѣрѣї, еар дїн партеа Полонїеї: маршѣлѣ импѣрїлїї Стѣнїслав де Хо-деѣдї, Іоан Ласкѣ, епїскоп де Гнезнї канѣелар ал стѣтѣлїї, Георгїе Чѣкѣпекї, кѣстѣдан де Белдї шї Петрѣ Томїдкї, секретарѣл реѣелѣї, дїн партеа Молдовеї логоѣтѣл Іоан Тѣлѣтѣ, воерїї Тоаде-Ісаак шї Іоан. Ачест траѣтат дѣкѣїат дѣн 23. Ге-нарїе 1510, сѣнѣ кѣ, дѣнѣре мїжлѣчїреа реѣелѣї де ѳнѣгарїа, спре ѳолосѣл крѣштїнѣтѣдѣї шї ѳерїреа перїкѣлїї Тѣрчїлор, ва зрѣта пачѣ шї аѣеанѣїе стѣ-торнїкѣ дѣнтре тѣстрѣле нѣтерї, дрѣнт ачѣа 1) Bor-дан нѣрѣсѣште прѣтендїїле сале асѣнѣра Елїсѣветїї шї аѣлѣзѣ акѣтѣл жѣрѣрїеї че иї сѣаѣ дат дѣнтре ачѣста, 2) прїнѣонїерїї се дѣнѣторнѣ дїн амѣе пѣрѣдї, 3) стрїкѣчїїнїле шї даѣнеле а зпѣра шї а алѣора, сѣ се вїте, 4) спре а реѣѣла чѣрѣта непѣтрѣ Покѣ-дїа, се вор денѣтї кѣте 4 комїсарї дїн партеа ѳнѣгарїеї, Полонїеї шї Молдовеї, 5) нїчї о парте се нѣ ѳаворѣзе не врѣн прѣтендѣнт, чї маї аѣес сѣлѣ аѣнѣпѣ дїн царѣ, 6) контраѣтѣнїторїї сѣшїї деѣ аѣжѣторїѣ рѣчїпроѣ дѣн контра Тѣрчїлор, 7) комѣр-дїлѣ сѣ ѳїе лїбер шї вѣтїїле ка маї пайте, де асеме не аз авѣїкат ѳїекѣре парте ла деѣдѣнѣреа неалѣелїлор де ресѣел че прѣтендеа.

(Ва зрѣта.)